

*Žiupsnelis gydančios magijos
sudaužytoms širdims.*
Kirkus Reviews

Rebecca
Serle

Po
penkerių
metų

baltos lankos

Rebecca Serle

Po penkerių metų

romanas

Iš anglų kalbos vertė Inga Stančikaitė

baltos lankos

Pirmas skyrius

Dvidešimt penki. Iki tiek skaičiuoju kas rytą, dar nepramerkusi akių. Tai raminamoji meditacijos technika, lavinanti atmintį, susikaupimą ir dėmesingumą, bet iš tiesų taip elgiuosi dėl to, kad būtent per tiek laiko mano vaikas Deividas išlipa iš lovos ir įjungia kavinuką, o aš užuodžiu pupeles.

Trisdešimt šešios. Tiek minučių užtrunku išsivalyti dantis, palįsti po dušu, pasitepti veidą toniku, serumu, kremu, pasidaryti makiažą ir apsilvilti darbinį kostiumėlį. Jei trenkuosi galvą, prireikia keturiasdešimt trijų.

Aštuoniolika. Tiek minučių iš mūsų buto Mari Hile einu į darbą Rytų keturiasdešimt septintojoje gatvėje, kur įsikūrusi Saterio, Boito ir Barno teisininkų kontora.

Dvidešimt keturi. Tiek mėnesių, mano nuomone, reikėtų susitikinėti su žmogumi, prieš įsikraustant su juo gyventi.

Dvidešimt aštuoneri. Tinkamas amžius susižadėti.

Trisdešimt. Tinkamas amžius ištekėti.

Aš Denė Kohan. Gyvenu vadovaudamasi skaičiais.

– Sveikinu su darbo pokalbio diena, – sako Deividas, kai užeinu į virtuvę.

Šiandien. Gruodžio penkioliktą. Vilkiu chalata, plaukus susukusi į rankšluostį. Jis su pižama, rudi plaukai gerokai

žilstelėję, nors jis dar neturi nė trisdešimties, bet man patinka. Suteikia jam orumo, ypač kai užsideda akinius, o juos nešioja dažnai.

– Ačiū, – padėkoju.

Apsiveju jį rankomis, pabučiuoju į kaklą, tada į lūpas. Dantis jau išsivaliau, o Deividui rytais iš burnos niekada nesmirda. Niekada. Draugystės pradžioje maniau, kad keliasi anksčiau už mane prasiskalauti burnos ir išsivalyti su dantų pasta, bet, kai įsikraustėme gyventi drauge, supratau: jis tiesiog toks. Toks nubunda. Apie mane to paties nepasakytum.

– Kava paruošta.

Jis prisimerkia ir man apšąla širdis išvydus, kaip jo veidas, stengiantis sutelkti dėmesį dar neįsidėjus lęšių, susiraukšlėja.

Paėmęs puodelį, jis įpila man kavos. Šliūkšteliu į ją grietinėlės. „Coffee mate“, lazdynų riešutų skonio. Deividui atrodo šventvagiška, bet vis tiek jos perka, kad mane palepintų. Toks jau jis. Smerkiantis, bet dosnus.

Pasiėmusi kavą, einu prisėsti į virtuvės nišą, iš čia pro langą matyti Trečioji aveniu. Mari Hilas ne pats prašmatniausias Niujorko rajonas, greičiau garsėja prasta reputacija (čia, baigęs mokslus, persikelia jaunimėlis iš visų žydų studentų draugijų ir klubų; įprastinė gatvės apranga – Pensilvanijos universiteto džemperis), bet daugiau niekur kitur mieste negalėtume sau leisti buto, kuriame būtų du miegamieji, sava virtuvė ir pastatas turėtų durininką, o juk mudu, kartu sudėjus, uždirbame tiek, kiek gauti dviem dvidešimt aštuonerių metų žmonėms bemaž nepadoru.

Deividas dirba finansų srityje, jis – Tišmano ir Špejerio nekilnojamojo turto konglomerato investicinės bankininkystės

specialistas. Aš – verslo teisininkė. Šiandien kaip tik einu į darbo pokalbį geriausioje miesto teisininkų kontoroje. Vachtelio kontoroje. Mekoje. Viršūnėje. Mitinėje būstinėje, įsikūrusioje tamsiai pilkos spalvos tvirtovėje Vakarų penkiasdešimt antrojoje gatvėje. Ten dirba geriausi visos šalies teisininkai. Jų klientų sąrašas – nesuvokiamas, jie atstovauja visiems: bendrovei „Boeing“, tarptautinei Nyderlandų bankų ir finansų korporacijai ING, didžiausiam telekomunikacijų konglomeratui „AT&T“. Už jų sienų vyksta visi didžiausi įmonių susijungimai, pasirašomi sandoriai, nulemiantys pasaulinių rinkų pokyčius.

Vachtelio kontoroje dirbti norėjau nuo tada, kai buvau dešimties ir tėvas vedavosi mane į miestą papietauti garsenybių pamėgtame restorane „Serendipity“ ar pažiūrėti dieninio kino seanso. Praeidavome visus aukštus pastatus Taimso aikštėje ir galop imdavau zirzti, kad pasuktume pro Vakarų penkiasdešimt antrosios gatvės 51 numerį ir užvertusi galvą galėčiau pasigrožėti CBS pastatu, ten nuo pat 1965 metų – jau istorija – ir įsikūrusi Vachtelio kontora.

– Šiandien pavarysi, pupa, – drąsina Deividas. Rąžydamosis atidengia ruoželį pilvo. Deividas aukštas ir ištįšęs. Visi marškinėliai taip rąžantis atrodo per trumpi, tik man nekliūva. – Pasiruošusi?

– Žinoma.

Iš pradžių maniau, kad kvietimas į šį darbo pokalbį – tik pokštas. Manęs ieško specialistų medžiotojas iš Vachtelio kontoros, kurgi ne. Tikriausiai geriausia mano draugė Bela – tipiškai dėl staigmenų pamišusi vėjavaikiška šviesiaplaukė – kam nors sumokėjo, kad pajuokautų. Bet ne, viskas pasirodo tikra.

Vachtelio, Liptono, Rozeno ir Kaco kontora iš tiesų kviečia mane į darbo pokalbį. Šiandien, gruodžio penkioliktąją. Apsibraukiau datą žymekliu savo planuotėje. Niekas jos neištrins.

– Nepamiršk, kad šįvakar eisime šventinės vakarienės, – primena Deividas.

– Bet vakare dar nežinosiu, ar gavau darbą, – atsakau. – Darbo pokalbiai ne taip greitai duoda vaisių.

– Nejaugi? Paaiškink išsamiau, – flirtuoja.

Deividas šitai mėgsta. Iš pažiūros niekaip nepamanytum – juk marškinius visada kruopščiausiai užsisagstęs, bet iš tiesų jis gudrus ir šmaikštus. Čia vienas mano mėgstamiausių jo broožų. Ir vienas dalykų, kurie mane prie jo patraukė.

Kilsteliu antakius ir jis nusileidžia.

– Aišku, darbą gausi. Juk toks tavo planas.

– Dėkoju už pasitikėjimą.

Nespaudžiu jo, žinau, kokia šiandien diena. Deividas visai nemoka saugoti paslapčių ir dar prasčiau meluoja. Šįvakar, ši antrąją mano dvidešimt aštuntųjų metų mėnesį, Deividas Endriu Rozenas man pasipirš.

– Du kaušelius sėlenų dribsnių, pusę banano? – klausia jis ir atkiša man dubenėlį.

– Tokiomis svarbiomis dienomis valgau beigelį, – atkerstu. – Su baltamėse žuvimi. Juk žinai.

Laukdama naujienų apie svarbią bylą, visada stabteliu užkandinėje „Sarge’s“ Trečiojoje aveniu. Jų salotos su baltamėse žuvimi prilygsta „Katz’s“ siūlomoms miesto centre, o laukti, net esant eilei, niekada netenka ilgiau kaip keturias su puse minutes. Žaviuosi jų darbštumu.

– Nepamiršk kramtomosios gumos, – primena Deividas, sėsdamasis greta.

Suplazdu blakstienomis ir gurkšteliu kavos. Ji saldi ir šilta.

– Tu dar namie, – pritariu jam.

Ką tik suvokiu. Jis jau seniai turėtų būti išėjęs. Juk biržoje aiškios darbo valandos. Staiga dingteli, kad, galimas daiktas, šiandien į darbą jis visai neis. Galbūt dar nenupirko žiedo.

– Norėjau tave išlydėti. – Jis dirsteli į laikrodį. „Apple“. Padovanojau per mūsų dvejų metų pažinties sukaktį prieš keturis mėnesius. – Bet jau turiu lėkti. Ketinau pasportuoti.

Deividas niekada nesportuoja. Turi mėnesinį klubo „Equinox“ abonementą, tik, man regis, per pastaruosius puse trečių metų pasinaudojo juo vos kokius du sykius. Jis iš prigimties lieknas, savaitgaliais kartais bėgioja. Dėl tokio pinigų švaistymo nuolat baramės, bet šįryt apie tai neužsimenu. Nenoriu, kad kas nors šiandien pakištų koją, ir dar tokį anksčiau rytą.

– Pasportuok, – atsiliepiu. – Einu ruoštis.

– Juk dar turi laiko.

Deividas prisitraukia mane ir jo ranka šmurkšteli po mano chalato apykakle. Leidžiu jai ten tūnoti vieną, dvi, tris, keturias...

– Maniau, vėluoji. O ir man negalima blaškytis.

Jis linkteli. Pabučiuoja mane. Viską supranta.

– Vadinasi, šįvakar atsigriebsime dvigubai.

– Neerzink manęs. – Spusteliu jam rankų raumenis.

Miegamajame, ant spintelės prie lovos, kraunasi mano telefonas, jis suskamba – nuseku paskui garsą. Ekrane šviečia

mėlynakė, šviesiaplaukė, ne žydė – *šiksa*, kreivai iškišusi fotoaparatu liežuvį. Bela. Nustembu. Geriausia mano draugė prieš vidudienį nemiega tik tada, jeigu vakare iš viso nebuvo atsigulus.

– Labas rytas, – pasisveikinu. – Kur tu? Tikrai ne Niujorke.

Ji nusižiovauja. Įsivaizduoju, kaip rąžosi kur nors terasoje prie jūros, o aplink ją klostėmis gula šilkinis kimono.

– Ne Niujorke. Paryžiuje, – atsako ji.

Na, tai paaiškina, kodėl tokią valandą geba regzti sakinius.

– Maniau, išskrendi tik šiandien vakare?

Telefone turiu išsisaugojusi jos skrydį: UA 57. Iš Niuarke išskrenda 18.40.

– Paankstinau, – atsiliepia ji. – Tėtis norėjo šįvakar drauge pavakarieniauti. Aišku, tik tam, kad paburbėtų ant mamos. – Ji patyli, išgirstu, kaip nusičiaudi. – Ką šiandien veiksi?

Ar ji žino apie šį vakarą? Manau, Deividas būtų jai papasakojęs, bet ji juk nemoka saugoti paslapčių – ypač nuo manęs.

– Svarbi diena darbe, o paskui – vakarienė.

– Tiksliai. Vakarienė, – atsiliepia ji, tikrai žino.

Įjungiu garsiakalbį ir išsipurtau plaukus. Prireiks septynių minučių jiems išdžiovinti. Dirsteliu į laikrodį: 8.57. Apsčiai laiko. Pokalbis tik vienuoliktą.

– Vos nepaskambinau tau prieš tris valandas.

– Na, būtų buvę ankstoka.

– Vis tiek būtum atsiliepusi, – sako ji. – Juk tu lunatikė.

Bela žino, kad naktimis telefono neišjungiu.

Mudvi su Bela draugaujam nuo septynerių metų. Aš, gerutė žydaitė iš pagrindinės Filadelfijos gatvės. Ji – prancūzų ir

italų kilmės princesė, per tryliktąjį gimtadienį tėvai jai iškėlė tokį vakarėlį, kuriam neprilygtų jokia bar micva. Bela išlepinta, ūmi ir vis tiek tikras stebuklas. Ir taip sakau ne tik aš. Kad ir kur ji eitų, žmonės krenta jai po kojomis. Ją be galo lengva įsimylėti, ji ir pati dosniai dalija meilę. Vis dėlto ji trapi. Jos odelė tokia plonytė, kad, atrodo, tuoj tuoj praplyš ir jausmai prasiverš.

Belos tėvų banko sąskaita beribė ir pinigų jai netrūksta, užtat jų laiko ir dėmesio – toli gražu. Augdama ji bemaž gyvenono mūsų namuose. Mudvi visada buvome dviese.

– Bela, turiu bėgti. Man šiandien darbo pokalbis.

– Tiksliai! Vačmano kontora!

– Vachtelio.

– Ką vilksies?

– Tikriausiai juodą kostiumėlį. Kaip visada.

Mintyse jau peržiūrinėju savo spintą, nors eilutę išsirinkau vos sulaukusi skambučio.

– Kaip jaudinama, – negyvu balsu atkerta ir įsivaizduoju, kaip suraukia sagutės pavidalo nosį, lyg užuodusi ką nemalonaus.

– Kada grįžti? – klausiu.

– Tikriausiai antradienį, – atsako ji. – Gerai nežinau. Gal susitiksiu su Renaldu, tada kelioms dienoms trauksim į Rivjerą. Nepatikėsi, bet tokiu metų laiku ten nuostabu. Tuščia. Viskas tik tau.

Renaldas. Senokai apie jį girdėjau. Man regis, jis buvo prieš Frančeską, pianistą, ir po Markuso, filmų kūrėjo. Bela visada įsimylėjusi, visada. Bet jos romanai, nors ryškūs ir dramatiški, niekada netrunka ilgiau kaip kelis mėnesius. Ji retai

kada vadina ką nors savo vaikinū. Man regis, pastarąjį kartą tokį turėjo, kai mokėmės koledže. O kaip tada Žakas?

– Pasilinksmink, – sakau. – Parašyk žinutę, kai nusileisi, ir atsiųsk nuotraukų, ypač Renaldo – na, žinai, į mano sąrašą.

– Taip, mama.

– Myliu tave, – tarsteliu.

– Aš tave labiau.

Išsidžiovinu plaukus, palieku išleistus, tiesintuvu perbraukiu palei šaknis ir galus, kad nesišiauštų. Įsisegu auskarėlius su perliukais, tėvų dovanotus koledžo baigimo proga, užsisegu mėgstamiausią laikrodį – „Movado“, Deivido man įteiktą pernai per Chanuką. Mano išsirinkta juoda eilutė, ką tik parsinešta iš valyklos, kabo ant spintos durų. Po ja Belos garbei apsivelku raudonos ir baltos spalvos marškinėlius su raukiniais. Neprošal šiek tiek spalvų ir gyvybės – pasakytų ji.

Grįžusi į virtuvę padarau šiokį tokį sukini. Deividas nė nepradėjo rengtis, nė neketina kur nors eiti. Akivaizdžiai ruošiasi likti namie.

– Kaip atrodau? – klausiu.

– Darbas tavo, – pareiškia jis ir, uždėjęs ranką man ant klubo, pakšteli į skruostą.

Nusišypsau jam.

– To ir siekiu, – atsakau.

*

Dešimtą ryto „Sarge’s“, kaip ir įtariau, tuščia – žmonės čia renkasi anksti, pakeliui į darbus, tad savo beigelį su žuvimi gaunu vos po dviejų minučių ir keturiasdešimties sekundžių.

Suvalgau eidama. Kartais valgau stovėdama prie stalo langai. Kėdžių ten nėra, bet paprastai randu vietos rankinei.

Miestas prieš šventes pasipuošęs. Dega gatvių žibintai, langai apšarmoję. Lauke nulis laipsnių, Niujorko standartais maloniai šilta. Be to, dar nesnigo, tad žingsniuoti su aukštakulniais vienas juokas. Kol kas viskas gerai.

Prie Vachtelio būstinės prisistatau 10.45. Iš jaudulio skrandis ima maištauti, tad beigelio likučius išmetu. Viskas. Dėl šios akimirkos dirbau pastaruosius šešerius metus. Na, iš tikrųjų – pastaruosius aštuoniolika metų. Visi kontroliniai, istorijos pamokos, visos valandos, praleistos ruošiantis egzaminams. Daugybė naktinėjimo iki paryčių. Kiekvienas kartas, kai partneris įmonėje sumaišė mane su žemėmis dėl ko nors, ko nepadariau, kiekvienas kartas, kai partneris darbe sumaišė mane su žemėmis dėl to, ką padariau, – visos visutėlės pastangos vedė ir rengė mane šiai vienintelei akimirkai.

Įsimetu burnon gabalėlį kramtomosios gumos. Giliai įkvepiu ir žengiu vidun.

Vakarų penkiasdešimt antrosios gatvės penkiasdešimt pirmas pastatas milžiniškas, bet tiksliai žinau, pro kurias duris man eiti ir prie kurio apsaugos stalo įsiregistruoti (durys iš Vakarų penkiasdešimt antrosios gatvės, pirmasis stalas). Šią įvykių seką mintyse repetavau galybę kartų, kaip balerina savo partiją. Pirmiausia durys, tada pasisukti, paskui nupleventi į kairę ir užbėgti laiptais. Viens du trys, viens du trys...

Lifto durims atsivėrus trisdešimt trečiame aukšte, įtraukiu oro. Energija kaip cukrus srūva gyslomis, nužvelgiu žmones, pro stiklines duris migruojančius į konferencijų sales ir iš jų, atrodo kaip antraeiliai aktoriai seriale „Kostiumuotieji“.

nusamdyti tik šiandienai – tik man, tik mano malonumui. Gyvenimas čia verda. Jaučiu, kad bet kada, bet kurią valandą, bet kurią savaitės dieną, užėjęs į šį biurą pamatytum tą patį. Šeštadienio vidudienį, sekmadienį aštuntą ryto. Šis pasaulis nepavaldu laikui, jis sukasi savo paties ritmu.

Štai, ko noriu. Štai, ko visada norėjau. Atsidurti tokioje vietoje, kurios niekas nesustabdys. Būti apsupta šitokio didingo tempo ir ritmo.

– Panele Kohan? – sustojusią mane klausiamai pasveikina jauna moteris. Vilki aptemptą tiesią „Banana Republic“ suknelę, be švarko. Administratorė. Žinau, nes visiems Vachtelio teisininkams būtina dėvėti kostiumą. – Čionai.

– Labai ačiū.

Ji veda mane pro darbo vietas. Nužiūriu visas kertes, visi kabinetai kaip ant delno. Stiklas, medis ir chromas. Pinigų pulsas. Ji kviečia mane į konferencijų salę. Ant ilgo raudonmedžio stalo stovi ąsotis su vandeniu ir trys stiklinės. Įsidėmiu šią nekaltą ir daug atskleidžiančią informaciją. Darbo pokalbyje dalyvaus ne vienas, o du partneriai. Gerai, žinoma, viskas gerai. Savo sritį išmanau nepriekaištingai. Galėčiau jiems nubraižyti jų pačių biuro planą. Susitvarkysiu.

Dvi minutės išsitempia į penkias, į dešimt. Administratorės seniai nebėra. Svarstau, gal įsipilti vandens, o tada staidyti durys atsiveria ir į salę įžengia Mailsas Oldridžas. Harvardo pirmūnas. Rašęs į „Yale Law Journal“. Dabar jis vyriausiasis Vachtelio kontoros partneris ir tikra legenda, o aš štai su juo vienoje patalpoje. Giliai įkvepiu.

– Panele Kohan, – prabyla jis, – labai džiaugiuosi, kad ši diena jums tiko.

– Džiaugiuosi gavusi pasiūlymą susitikti, pone Oldridžai, – atsiliepiu. – Malonu susipažinti.

Jis kilsteli antakius. Padariau jam įspūdį, nes kreipiuosi pavarde, nors nesu jo akyse regėjusi. Trys taškai.

– Sėskime? – Jis mosteli man sėstis, taip ir padarau.

Įpila man ir sau vandens. Trečia stiklinė lieka nepaliesta.

– Na, – taria jis, – pradėkime. Papasakokite truputį apie save.

Atkartuju atsakymus, kuriuos repetavau, tobulinau ir derinau pastarąsias keletą dienų. Esu iš Filadelfijos. Mano tėvui priklausė elektros įrangos verslas, dar nesulaukusi dešimties, padėdavau jam tvarkyti sutartis. Kad galėčiau viską sudėlioti taip, kaip, maniau, pridera, tekdavo jas paskaityti, tada ir pamėgau organizuotumą, nenuginčijamą kalbą – žodžiais išreikštą esmę. Man tai buvo tarsi poezija, bet ir veiksminga, prasminga poezija – turinti praktinę galią. Iš karto supratau, kad noriu tuo užsiimti. Įstojau į teisę Kolumbijos universitete, baigiau antroji savo laidoje. Sekretoriavau Niujorko pietų apskrities teisme, kol galiausiai pripažinau sau tai, ką visada numaniau: noriu būti verslo advokate. Noriu praktikuoti tokią teisę, kurioje didžiulė rizika, kur darbas dinamiškas, kur konkurencija milžiniška ir kur – taip – galiu užsidirbti daug pinigų.

Kodėl?

Nes tam gimiau, tam mokiausi ir šiandien tai atvedė mane čia, kur visada norėjau būti. Prie auksinių vartų. Į jų teisiinių paslaugų būstinę.

Papunkčiui aptariame mano gyvenimo aprašymą. Oldridžas stebėtinais skrupulingas, o šitai man į naudą, mat gaunu daugiau laiko pasidalyti savo pasiekimais. Jis klausia, kodėl

manau, kad pas juos pritapčiau, kokia darbo kultūra man labiau prie širdies. Atsakau, kad, išėjusi iš lifto ir pamačiusi nesibaigiantį judėjimą, pasiutusį zujimą, pasijutau kaip namie. Jis mato, kad nė kiek neperdedu. Kikena.

– Darbas sunkus, nesibaigiantis, kaip ir minėjote, – gąsdina. – Daug kas neištveria.

Sukryžiuoju rankas ant stalo.

– Galiu jus patikinti, – sakau jam. – Man tai bėdų nekels.

O tada jis ištaria tą neišvengiamą visiems klausimą. Tą, kuriam visada ruošiesi, nes jį visada užduoda.

Kur matote save po penkerių metų?

Įkvepiu ir pateikiu jam nepriekaištingą atsakymą. Ne tik dėl to, kad jį irgi surepetavau, nes tikrai repetavau. Bet dėl to, kad tai tiesa. Tai žinau. Visada žinojau.

Dirbsiu čia, Vachtelio teisinių paslaugų įmonėje būsiu vyriausioji advokatė. Būsiu dažniausiai pageidaujama tokia jauna teisininkė susijungimų ir išsigijimų bylose. Esu neįtikimai nuodugni ir neįtikimai našiai dirbanti, kaip gerai galąstas peiliukas. Kandidatuosiu į jaunesniąsias partneres.

O ne darbe?

Būsiu ištekėjusi už Deivido. Gyvensime Gramersio parke. Turėsime puikią virtuvę ir užtektinai vietos ant stalo dviem kompiuteriams. Vasaras leisime Hamptonuose, savaitgaliais kartais aplankysime Berkšyrą ir jo kalvas. Kai nedirbsiu, sa vaime suprantama.

Oldridžas patenkintas. Matau, kad puikiai susitvarkiau. Paspaudžiame rankas ir grįžusi administratorė veda mane pro kabinetus prie lifto, atgal į mirtingųjų žemę. Trečioji stiklinė buvo tik tam, kad mane išblaškytų. Geras bandymas.